

СТАНОВИЩЕ

за дисертационния труд „Изследване на електрохимичното формиране на молибденови оксиidi”, представен от инж. Мануела Любомирова Петрова – редовен докторант в катедра „Неорганични и електрохимични производства” на Химикотехнологичен и металургичен университет - София, за придобиване на образователна и научна степен „доктор” по научната специалност 5.10. Химични технологии (02.10.03 Технология на електрохимичните производства).

Настоящото становище е изготвено съгласно изискванията на Правилника за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности (ПИНСЗАД) в ХТМУ. В становището ми не са посочени биографични данни, мнения за публикациите по темата на дисертацията, както и лични впечатления за инж. Мануела Любомирова Петрова.

Темата на дисертационния труд е върху изучаване електрохимичното поведение на един много важен за практиката метал, молибдена – сплавящ метал за получаване на корозионноустойчиви стомани и сплави; като конструкционен материал при изработване на прибори, нагреватели и други. Разнообразните свойства на молибденовите оксиidi определят многото им технически приложения – за катализатори, слънчеви селективни абсорбери, газови сензори и т.нат. Независимо от казаното, в литературата се срещат все още малко на брой съобщения за неговото анодно поведение в неутрални и алкални среди. Оскъдни са и данните за електроотлагането на молибденови оксиidi в алкални разтвори. В този смисъл, темата на дисертацията е актуална както в теоретически, така и в практически аспект.

Дисертационният труд на инж. Мануела Л. Петрова е написан върху 107 страници, в т.ч. научните публикации по него, съдържа 37 графични зависимости и схеми, и 4 таблици; библиографската справка обхваща 100 литературни източници.

Структурата на дисертацията следва класическата форма на представяне: Въведение; Литературен обзор, завършващ с изводи; Цели и задачи на дисертационния труд; Апаратура и експериментална процедура; Изследвания и резултати – т.т. 5 и 6; Изводи; Основни приноси на дисертационния труд; Литературна справка; Списък на научните публикации и доклади.

С помощта на разнообразни методи и експериментални техники са получени и тълкувани резултати и направени изводи, по които определям приносите на дисертационния труд главно като научни и в по-малка степен научно-приложни: разработен е количествен модел на анодното разтваряне на молибдена, възпроизвеждащ опитно получените волтамперометрични зависимости и импедансни спектри в изследвания диапазон на потенциали и pH на средата; предложен е двустадиен механизъм на катодното електроотлагане на молибденови оксиidi – формиране на молибденови бронзи и редукция на молибденов оксид до по-ниско валентно състояние; определен е химичния състав на отлаганите молибденови слоеве и е предложена обща формула – $\text{MoO}_{1.8}(\text{OH})_{1.5}(\text{H}_2\text{O})_{0.8}$.

Научната продукция по дисертационния труд се състои от 2 публикации в специализирани научни списания (*Electrochimica Acta* и *Bulgarian Chemical Communications*) и 3 доклада, публикувани в пълен текст в сборници с редактори. Части на дисертационния труд са докладвани пред 10 научни форуми.

Начинът на представяне на съществуващите в литературата знания по проблема, коментарите, тълкуването на опитните резултати, направените изводи, показват че докторантката, освен че притежава сериозна теоретична подготовка, е в състояние да прави задълбочени и творчески анализи и обобщения.

Добрите впечатления от дисертационния труд биха били още попълни, ако бе коментирана възпроизводимостта на експерименталните резултати.

Заключение

Представеният ми за становище дисертационен труд по обем, научни приноси, отпечатани публикации, отговаря на изискванията на ЗРАС в Р. България, Правилника за прилагането на Закона и ППНСЗАД на ХТМУ.

Имайки предвид всичко изложено по-горе, с убеденост предлагам на инж. Мануела Любомирова Петрова да бъде присъдена образователната и научна степен „доктор”.

декември, 2011г.

доц. д-р Л. Фачиков